କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ଟି ଭେଙ୍କଟରମଣପ୍ପା

20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1996

[ଏମ୍. ଏମ୍. ପୁଞ୍ଛି ଏବଂ କେ. ଏସ୍. ପରିପୂର୍ଣ୍ଣନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ :

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ସିଭିଲ ସେବା ନିୟମାବଳୀ :

ନିୟମ 28 – ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରଥମ ବିବାହଟି ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବାବେଳେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ କରିଥିଲେ – ଚାକିରିରୁ ନିଲମ୍ବିତ – ବହୁବିବାହ ପାଇଁ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି – ଦୋଷମୁକ୍ତ – ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି – ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ନାକଚ କରାଗଲା ଏବଂ ନିଲମ୍ବନ ଉଠାଗଲା – ଅପିଲରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ କାରଣ ଧାରା 494 ଅନୁଯାୟୀ ବହୁବିବାହ ପାଇଁ ଦୋଷୀସାବ୍ୟସ୍ତ ଏହା ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ଆବଶ୍ୟକତା ନୁହେଁ – କିନ୍ତୁ ଦୋଷମୁକ୍ତିର ଆଦେଶ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିବାରୁ, ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ନିଲମ୍ବନ ଜାରି ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ – ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, ଧାରା 494 ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 12312/1996

ଏ ସଂଖ୍ୟା 4928/1990ରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ବାଙ୍ଗାଲୋରଙ୍କ 26.10.90 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏମ୍ ବୀରପ୍ପା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ମହାବୀର ସିଂ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହା ବାଙ୍ଗାଲୋର ସ୍ଥିତ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ (ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ)ଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲ ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ପତ୍ନୀଙ୍କ ସହିତ ବିବାହରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥାଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ ସମ୍ପନ୍ନ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତକୁ ସାମ୍ନା କରିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପାରିତ ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶକୁ

ପରିଣାମମୂଳକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରି ଉଠାଯାଇଥିଲା । ନଥିରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା, ଜଣେ ପୋଲିସ୍ କନଷ୍ଟେବଲ, ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମକଦ୍ଦମାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହର ପ୍ରମାଣ ଅଭାବରୁ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ନିଲମ୍ବିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବଦଳରେ, ସେ ଏହି ଦ୍ୱୈତ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ ଯେ, (i) ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ (ii) ଏହି ଆଧାରରେ ତଦନ୍ତ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଯେ, ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କୁ ବହୁବିବାହ ଅପରାଧରୁ 14.1.1988 ତାରିଖରେ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆଳଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆସିଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ନାକଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିଲମ୍ବନ ଉଠାଯାଇଥିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ଏହି ମାମଲା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା, ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର 14.1.1988 ତାରିଖର ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବିପରୀତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ 11.9.1990 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଚାର କରିଥିବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ମତକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉତ୍ତରଦାତା ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଏହି ଆଧାରରେ ହୋଇଛି ଯେ, ଏପରି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀସାବ୍ୟସ୍ତ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହର ଆନୁଷ୍ଠାନିକତାର ଦୃଢ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳା ରହିଛି ଯେଉଁଥିରେ ରୀତିନୀତି ଏବଂ ସମାରୋହଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ପାଳନ ସହିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହର ଆନୁଷ୍ଠାନିକତାର ଦୃଢ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଫୌଜଦାରୀ ଅଭିଯୋଗରେ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସେହି ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରି ନ ଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ସିଭିଲ୍ ସେବା ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 28, ଯାହା ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ବିବାହ କରିବାକୁ ବାରଣ କରିଥାଏ, ତାହାକୁ ଆବାହନ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏଠାରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇଥିବାରୁ, ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଇନ ଏପରି ବିବାହକୁ ନିଷେଧ କରୁଥିବାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ବିବାହ କରିବାକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା । ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ଥିଲା ଯେ, ଏହିପରି ବହୁବିବାହର ପ୍ରଶ୍ନ ସାଧାରଣତଃ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, କାରଣ ସକ୍ଷମ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସାର୍ବଭୌମିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିବାରୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ରହିବ । ଏପରି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି ଥିଲା କାରଣ ନିୟମ 28 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ଏପରି କଠୋର ମାନଦଣ୍ଡ, ଯାହା ଆଇପିସିର ଧାରା 494

ଅନୁଯାୟୀ ବହୁବିବାହ ପାଇଁ ଦୋଷୀସାବ୍ୟସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇନପାରେ । ତେଣୁ ଆମେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଛୁ ଯେ, ନିୟମ 28 ଆବାହନ କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିଲମ୍ବନ ପ୍ରତ୍ୟାହାରର ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିବ କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦୋଷମୁକ୍ତି ଆଦେଶର ଉପସ୍ଥିତିରେ, ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ନିରନ୍ତର ନିଲମ୍ବନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଯୌକ୍ତିକ ଥିଲା । ତଦନ୍ତ ହେବାକୁ ଦିଆଯାଉ ।

ଏହିପରି ଉଭୟ ପକ୍ଷ ପାଇଁ ଆଂଶିକ ସଫଳତା ରହିଛି । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ଅପିଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି ।

ଜି.ଏନ୍. ଅପିଲର ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଛି ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

ଅନୁବାଦିକା
ଶିବାନୀ ଦାଶ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ